

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Tenadria”, Oleg Muntean,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Tenadria” în procedură de faliment împotriva Societății cu răspundere limitată „Fraghelon cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2017, prin care a fost strămutată cauza spre judecare după competență în instanța de drept comun,

c o n s t a t ă :

La data de 12 martie 2016, lichidatorul SRL „Tenadria” în procedură de faliment, Oleg Muntean, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fraghelon” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2013, a fost intentat procesul de insolvență față de SRL „Tenadria”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013 s-a intentat procedura de faliment față de SRL „Tenadria”, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014, în calitate de lichidator al SRL „Tenadria” a fost desemnat Oleg Muntean.

Menționează că potrivit prevederilor art. 104 lit. a) din Legea insolvenței, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor; tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

Astfel, cu referire la prevederile normei de drept citate a invocat că exercitându-și atribuțiile de lichidator a constatat că, la data de 05 martie 2015, între SRL „Tenadria” în persoana ex-administratorului statutar Serghei Timuș și SRL

„Fraghelon”, reprezentată de aceeași persoană, Serghei Timuș a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012, prin care SRL „Tenadria” a vândut iar SRL „Fraghelon” a cumpărat bunul imobil cu nr. cadastral 4.08.001 010041 cu suprafața de 1 308,7 m.p.

Sustine că la data de 05 septembrie 2012, prin decizia cu nr. 113903 și 113908 de formare a bunului, imobilul cu nr. cadastral 0100414.401.08.001 a fost separate, fiind formate următoarele bunuri imobile, 0100.414.401.08.001 cu suprafața de 339,7 m.p. (proprietar actual SRL „Vlaxer”), 0100.414.401.08.005 cu suprafața de 315,2 m.p. (proprietar actual „Tehnocomplex”), 0100.414.401.08.006 cu suprafața de 157,6 m.p. (proprietar actual Grosu Raisa Constantin), 0100.414.401.08.007 cu suprafața de 340,4 m.p. (proprietar actual SRL „Fraghelon”), 0100.414.401.08.008 cu suprafața de 58,3 m.p., 0100.414.401.08.009 cu suprafața de 97,5 m.p.

Declară că la momentul înaintării acțiunii, în baza de date a cadastrului, în loc de nr. cadastrale 0100.414.401.08.008 și 0100.414.401.08.009 există bunul imobil cu nr. cadastral 0100.414.401.08.010 proprietar ai cărui figurează Alexei Mitachi și Elena Mitachi.

Afirmă că, la moment, din toată suprafața imobilului de 1 308,7 m.p., înstrăinată ilegal, pârâtului îi aparține doar imobilul cu nr. cadastral 0100.414.401.08.007 cu suprafața de 340,4 m.p., celelalte imobile fiind înstrăinate terților, care se prezumă a fi de bună credință până la o probă contrară.

Relevă că prin încheierea contractului nr. 429 din 01 februarie 2012 s-a diminuat considerabil masa debitoare a SRL „Tenadria”, iar în contabilitatea SRL „Tenadria” lipsesc date privind achitarea cărorva sume de către pârât pentru bunului imobil procurat.

În atare circumstanțe și în cazul când această achitare nu a avut loc, menționează lichidatorul Oleg Muntean că contractul este unul fictiv și fraudulos, încheiat în exclusivitate cu scopul de a lipsi SRL „Tenadria” de proprietatea sa cu o suprafață de 1308,7 m.p., fapt care afectează direct și negativ drepturile creditorilor SRL „Tenadria” în proces de faliment.

La fel invocă că masa debitoare a SRL „Tenadria” a fost micșorată cu suma de 1595615,36 lei, mijloace bănești ce urmau a fi distribuite creditorilor.

Afirmă că anularea contractului nr. 429 din 01 februarie 2012 este posibilă prin prisma art. 104 lit.c) din Legea insolvenței.

Invocă că, Serghei Timuș, fiind concomitent administrator la SRL „Tenadria” și la SRL „Fraghelon”, a încheiat un act juridic cu sine însuși, ceea ce constituie un temei de nulitate a contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012.

Menționează lichidatorul că toate bunurile imobile, cu excepția celui soliciat spre atribuire în proprietate cu nr. cadastral 0100.414.401.08.007, au fost înstrăinate terților, în unele cazuri chiar și de mai multe ori, asupra unora fiind instituite deja ipoteci etc, respectiv SRL „Fraghelon” nemaifiind proprietar al acestor bunuri, este în imposibilitate de a le mai restitui.

Remarcă că valoarea totală a imobilului înstrăinat cu suprafața de 1 308, 7 m.p. este de cel puțin 1 595615,36 lei, respectiv din această suprafață urmează a fi scăzută suprafața pe care reclamantul o solicită spre atribuire în proprietate, 304,4 m.p., astfel se obține suprafața de 968,3 m.p.

Cere lichidatorul SRL „Tenadria”, Oleg Muntean declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012, încheiat între SRL „Tenadria” și

SRL „Fraghelon” cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 1180587 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, în proces au fost atrași SRL „Post Restant”, SRL „Civ-Const-Lux” și SRL „Tehnicomplex” în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului.

Pe parcursul examinării cauzei, lichidatorul SRL „Tenadria”, Oleg Muntean a înaintat cerere privind concretizarea acțiunii, solicitând declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012, încheiat între SRL „Tenadria” și SRL „Fraghelon” cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, cu înregistrarea dreptului de proprietate al SRL „Tenadria” asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100.414.401.08.007 și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sume de 5 896 455 lei.

Menționează că, inițial a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 1 180 587 lei, care a fost calculată prin analogie în baza unui raport de evaluare a unui bun imobil la fel, însă în cadrul procesului de judecată pârâtul a prezentat copia contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012, care atestă că bunul imobil înstrăinat, cu suprafața de 1 308,7 m.p. a fost vândut la prețul de 7 969 318 lei.

În această ordine de idei, susține că, din moment ce reclamantului îi poate fi restituit doar un bun cu suprafața de 340, 4 m.p. ce reprezintă o parte din bunul imobil cu suprafața de 1 308,7 m.p., consideră corectă ajustarea și calcularea prejudiciului cauzat prin nerestituirea integrală a bunului conform prețului estimat de către părți la momentul înstrăinării bunului.

Lichidatorul mai invocă că, SRL „Tenadria” în persoana lui Serghei Timuș nu a avut intenția de a primi bani pentru bunul înstrăinat, iar SRL „Fraghelon” nu a avut intenția de a achita suma de 7 969 318 lei, prevăzută în contract.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2016 a fost admisă cererea SRL „Tenadria” cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare și aplicat sechestru asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100414.401.08.007, precum și pe toate bunurile SRL „Fraghelon” în limita valorii acțiunii în sumă de 5896455 lei, până la adoptarea unei hotărâri definitive în pricina dată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2017 a fost dispusă strămutarea cauzei civile la cererea lichidatorului SRL „Tenadria” în procedură de faliment, Oleg Muntean împotriva SRL „Fraghelon”, intervenienți accesorii SRL „Post Restant”, SRL „Civ-Const-Lux” și SRL „Tehnicomplex” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și încasarea sumei, conform competenței, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

La data de 27 aprilie 2017, în termenul prevăzut de lege, lichidatorul SRL „Tenadria”, Oleg Muntean a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei în instanța de insolabilitate pentru examinarea în fond.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, susținând că în cererea depusă a invocat motive privind anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012 în temeiul art. 104 din Legea insolabilității, iar competența de examinare a astfel de cauze este doar a instanței de insolabilitate, prevedere expresă stabilită de lege.

Consideră eronată afirmația instanței precum că cerințele privind înregistrarea dreptului de proprietate și încasarea sumei sunt de sine stătătoare, urmând a fi examinate în instanța de drept comun, or la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, părțile trebuie și urmează a fi repuse în poziția inițială încheierii contractului, astfel că SRL „Fraghelon” restituie SRL „Tenadria” bunul imobil cu nr. cadastral 0100.414.401.08.007 și suma de 5 896 455 lei, respectiv cerința de înregistrare a dreptului de proprietate și încasarea sumei de 5 896 455 lei, reprezintă modalitatea, mecanismul de repunere a părților în situația inițială încheierii contractului de vânzare-cumpărare.

La data de 27 octombrie 2017, în adresa intimă SRL „Fraghelon” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către lichidatorul SRL „Tenadria”, Oleg Muntean cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că, la 12 martie 2016, lichidatorul SRL „Tenadria” în procedură de faliment, Oleg Muntean, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fraghelon”, ulterior concretizată, solicitând declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului prin înregistrarea dreptului de proprietate al SRL „Tenadria” și încasarea din contul SRL „Fraghelon” a sumei de 5 896 455 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 12 aprilie 2017 a dispus strămutarea cauzei civile la cererea lichidatorului SRL „Tenadria” în procedură de faliment, Oleg Muntean împotriva SRL „Fraghelon”, intervenienți accesorii SRL „Post Restant”, SRL „Civ-Const-Lux” și SRL „Tehnicomplex” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și încasarea sumei, conform competenței, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

După cum rezultă din încheierea contestată, instanța a aplicat prevederile art. 37¹ Cod de procedură civilă, care prevede că în cazul în care cererea de chemare în judecată conține mai multe pretenții conexe, unele din ele fiind de competența instanței judecătorești de drept comun, iar altele de competența unei instanțe specializate, toate pretențiile se vor examina de instanța de drept comun.

Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că pretenția reclamantului privind înregistrarea dreptului de proprietate al SRL „Tenadria” asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100.414.401.08.007 și încasarea din contul SRL „Fraghelon” a sumei de 1180587 lei, țin de competența instanței de drept comun.

Instanța de recurs reține că soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău este una eronată, din următoarele considerente.

Conform art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Potrivit art. 104 lit. a) al aceleiași legi, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

În speță, se solicită declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, prin care SRL „Fraghelon” a dobândit un bun imobil în valoare de 7 969 318 lei, ca fiind fictiv și fraudulos. Aceasta fiind unica cerință vis-à-vis de fondul cauzei, care a fost înaintată instanței de insolabilitate. Totodată, în cerere a mai fost indicat mecanismul de repunere a părților în situația inițială.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că la examinarea cauzelor cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, părțile trebuie și urmează a fi repuse în poziția inițială încheierii contractului, conform prevederilor art. 106 al Legii insolabilității, instanța nelimitându-se la faptul indicării asupra repunerii părților în poziția inițială, ci va indica în dispozitiv, cu motivarea corespunzătoare, modalitatea de repunere în situația anterioară.

La caz, potrivit prevederilor art. 5 alin. (5) lit. g) din Legea insolabilității, principalele competențe ale instanței de insolabilitate în cadrul prezentei legi sunt judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului.

Pornind de la prevederile normelor de drept evocate supra, Colegiul constată că litigiul privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012, încheiat între SRL „Tenadria” și SRL „Fraghelon” cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, se încadrează în prevederile normelor legale sus menționate și se examinează de către instanța de insolabilitate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea recurată cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Tenadria”, Oleg Muntean.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Tenadria” în procedură de faliment împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fraghelon” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic